

Agnieszka Bielewska

Uniwersytet SWPS
Wydział Zamiejscowy we Wrocławiu
Katedra Psychologii Społecznej
abielewska@swps.edu.pl

IMIGRACJA WEWNĘTRZNA I MIĘDZYNARODOWA A GLOBALNOŚĆ WROCŁAWIA

Streszczenie: Celem artykułu jest zaprezentowanie obecnego stanu imigracji wewnętrznej i międzynarodowej do Wrocławia, jak również znaczenie tej imigracji dla globalności miasta. Globalność jest rozumiana jako możliwość operowania miasta na globalnym rynku i czerpania korzyści z dostępu do światowego przekroju firm, klientów i pracowników. Jest ona warunkowana przez wiele czynników. Migracje są traktowane jako rezultat globalności, ale również czynnik korzystnie wpływający na globalność.

Artykuł prezentuje część danych uzyskanych w ramach realizacji projektu badawczego dotyczącego wrocławskich imigrantów. Wrocław jest czwartym co do wielkości miastem w Polsce i jednym z miast powołanej do życia na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 15 kwietnia 1997 r. Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest – Park” (WSSE). Stworzenie Strefy miało przyciągnąć na Dolny Śląsk – region upośledzony i obciążony dużym bezrobociem – przedsiębiorców, którzy stworzą okolicznym mieszkańcom miejsca pracy. WSSE oraz dynamiczne zarządzanie Wrocławiem sprawiły, że miasto stało się magnesem przyciągającym imigrantów. Zezwolenia na działalność w WSSE otrzymało już ponad 170 przedsiębiorstw z ponad dwudziestu państw, m.in. USA, Japonii, Niemiec, Szwecji, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, Korei Południowej, które stanowią jedno z głównych miejsc zatrudnienia obcokrajowców w województwie dolnośląskim. Ich kadra zarządzająca przeważnie wybiera jako miejsce zamieszkania Wrocław. Wrocławskie koncerny przyciągają również rodzimych migrantów. W ramach referatu zostaną zaprezentowane dane GUS na temat migracji wewnętrznych oraz dane Urzędu do Spraw Cudzoziemców na temat migrantów zagranicznych. Dane zostaną omówione w kontekście wpływu imigracji na pozycję miasta w globalnych sieciach przepływów.

Słowa kluczowe: imigracja, globalizacja, miasta globalne.

Wprowadzenie

Urbanizacja jest jednym z najważniejszych fenomenów XX w. i początku XXI w. [Węclawowicz, 2007]. Miasta odgrywają kluczową rolę w procesach globalizacyjnych jako centra sieci w społeczeństwie sieciowym, a zatem punkty skupiające władzę. Miasta, których powiązania z państwem narodowym zostają częściowo rozluźnione przez nowe przecinające się czasowe i przestrzenne powiązania ery digitalnej, są nazywane miastami globalnymi. Ich globalność oznacza częściowe wyzwolenie spod władzy narodowych instytucji. Stają się strategicznymi miejscami, gdzie są wprowadzone nowe formy prawne niezbędne dla postępowania procesów globalizacyjnych i są tworzone nowe, inne niż narodowe, struktury ekonomiczne, polityczne i kulturowe [Sassen, 2000, s. 79-95]. Im bardziej globalne jest miasto, tym większą władzę posiada i tym większe są jego szanse na dalszy rozwój. Jeżeli miasto nie jest w stanie zbudować swojej pozycji w globalnych hierarchiach władzy i sieciach przepływu kapitału, staje się dotkniętym kryzysem miastem marginalnym. Tak ważna jest więc analiza czynników wspomagających umacnianie się pozycji miast.

Celem niniejszego artykułu jest zaprezentowanie, jak imigracja wewnętrzna i międzynarodowa wpływa na globalność Wrocławia, a więc jaki jest wpływ imigrantów na pozycję Wrocławia w globalnych sieciach władzy. Bycie miastem globalnym oznacza silną pozycję miasta względem innych miast w jego bliższym i dalszym otoczeniu oraz możliwość operowania na globalnym rynku i czerpania korzyści z dostępu do światowego przekroju firm, klientów i pracowników [Çaglar, 2007, s. 1070-1095]. Aby miasto mogło być uznane za globalne, musi charakteryzować się określonymi cechami. Kryteria globalności mogą się nieco różnić w opiniach różnych badaczy, jednak metropolia globalna jest przede wszystkim definiowana jako centrum roztaczające transnarodową kontrolę gospodarczą [Krätke, 2000, s. 55-72]. Jest to kryterium trudne do udowodnienia empirycznie. Zdaniem Krätke: „to, czy region miejski może być postrzegany jako »gospodarczo strategiczne centrum«, zależy od tego, jak wiele międzynarodowych korporacji ulokowało na jego terenie swoje zarządy (centrale)” [Krätke, 2000, s. 57]. Obecność korporacji rozciąga kontrolę gospodarczą miasta na inne regiony oraz sprawia, że w mieście rozwijają się odpowiadające na ich potrzeby usługi biznesowe, których obecność następnie może zachęcać kolejne korporacje do ulokowania tam swych centrali. Podobnie działa usytuowanie w danym mieście ważnych instytucji politycznych, które rozciągają jego kontrolę polityczną na bliższe i dalsze otoczenie. Miasta globalne to jednak nie tylko umiędzynarodowienie gospodarki i bycie strategicznym ośrodkiem przed-

siębiorczości, ale także umiędzynarodowienie społeczeństwa [Krätke, 2000, s. 55]. Jak zauważa Çağlar, obecnie wiele miast, dążąc do umocnienia swej pozycji wewnętrznej i międzynarodowej, podkreśla własną przewagę konkurencyjną poprzez narrację na temat kulturowej różnorodności [Çağlar, 2007].

Wrocław, z populacją 632 067 mieszkańców w grudniu 2013 r., jest czwartym największym polskim miastem po Warszawie, Krakowie i Łodzi [GUS, 2014, s. 48] oraz jest stolicą drugiego najbardziej zurbanizowanego województwa w Polsce [www4]. Atrakcyjność Wrocławia jako lokalizacji dla międzynarodowych firm wynika z jego położenia blisko granicy czeskiej i niemieckiej, bycia częścią czterech specjalnych stref ekonomicznych: Kamiennogórskiej, Legnickiej, Tarnobrzelskiej i Wałbrzyskiej [www5] oraz aktywności władz miasta i intensywnej promocji. We Wrocławiu swoje siedziby mają m.in. Whirlpool, Volvo, Credit Suisse, Electrolux, HP Global Services, IBM, Impel. W 2012 r. województwo dolnośląskie było drugim po mazowieckim charakteryzującym się najwyższym PKB (38 395 PLN per capita), a Wrocław znalazł się na pierwszym miejscu pod względem bezpośrednich zagranicznych inwestycji w Polsce [www4]. Zgodnie z danymi GUS bezrobocie we Wrocławiu w 2012 r. wyniosło 5,8%, a dla aglomeracji wrocławskiej 5,4%, podczas gdy bezrobocie w Polsce wynosiło 13,2%. Dla całego województwa dolnośląskiego stopa bezrobocia w maju 2013 r. miała jednak wartość 13,5%, co już odpowiadało poziomowi bezrobocia notowanemu dla całej Polski (np. w powiecie wałbrzyskim co trzeci mieszkaniec nie miał pracy) [www4].

W ramach niniejszego artykułu Wrocław nie jest analizowany jako miasto globalne, ale jako miasto, które dąży do zmiany swojej pozycji „w obiegach przepływów finansowych i hierarchiach władzy oraz zwiększenia swojej zdolności do wykorzystywania dla własnych interesów aktorów ponadnarodowych, takich jak Unia Europejska”, czyli do przesunięcia się na skali globalności [Çağlar, 2007, s. 1072]. W niniejszej pracy autorka będzie się opierać częściowo na argumentacji Çağlar i Scheller, które pokazują wzajemny wpływ między pozycją miasta na skali globalności a migracją [Schiller, Çağlar, 2009, s. 177-202]. Ten artykuł ma za zadanie pokazać, jak obecnie wyglądają trendy dotyczące imigracji wewnętrznej i międzynarodowej we Wrocławiu, oraz jaki mają wpływ na zmianę pozycji miasta na skali globalności.

1. Migracje a globalność miasta

Od lat 50. XX w. Wrocław podwoił swoją populację. Największą liczbę ludności miał jednak w latach 90. (643 tys.), później ta liczba spadała aż do 631 tys. w 2010 r. [GUS, 2014, s. 97], by w 2013 r. wzrosnąć do 632 tys.

Tab. 1. Zmiana ludności Wrocławia w latach 1950-2012

	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013
Ludność Wrocławia (w tys.)	309	431	526	618	643	641	636	631	631	631	632

Źródło: [GUS, 2014, s. 101].

Przyczyn zmniejszenia liczby ludności Wrocławia można szukać w transformacji ustrojowej 1989 r. i otwarciu granic, a następnie wprowadzeniu swobodnego przepływu osób w granicach Schengen, jak również w zjawisku suburbanizacji.

1.1. Napływ migrantów wewnętrznych

Zgodnie z danymi pozyskanymi z GUS w 2000 r. do Wrocławia przeprowadziło się 4677 osób z 794 polskich miejscowości. W przypadku 3 miejscowości były to przeprowadzki ponad 100 osób, w przypadku kolejnych 7 między 51 a 100. W 2003 r. z 845 polskich miejscowości przeprowadziło się do Wrocławia 5396 osób. Znow w przypadku 3 miejscowości było to ponad 100 osób, ale tym razem w przypadku kolejnych 15 między 51 a 100 osób. W 2006 r. z 948 miejscowości przeprowadziło się do Wrocławia 6801 osób. Tym razem w przypadku 8 miejscowości było to powyżej 100 osób, w przypadku kolejnych 16 pomiędzy 51 a 100. W 2009 r. z 903 miejscowości przeprowadziło się do Wrocławia 6206 osób. W przypadku 5 miejscowości było to ponad 100 osób, w przypadku 16 między 51 a 100. Zmiany w liczbie migrantów w wybranych latach pokazuje tab. 2. Tabela uwzględnia te miejscowości, w których liczba migrantów choć w jednym z analizowanych lat przekroczyła 50 osób.

Tab. 2. Liczba osób, które zameldowały się w latach 2000, 2003, 2006 i 2009 we Wrocławiu pochodzących z wybranych miejscowości

Nazwa miasta	Lata			
	2000	2003	2006	2009
1	2	3	4	5
Legnica	118	133	163	116
Wałbrzych	106	101	135	114
Lubin	105	148	140	128
Jelenia Góra	90	82	107	98
Opole	82	80	111	111
Długołęka	66	60	112	155
Warszawa	66	58	103	86

cd. tab. 2

1	2	3	4	5
Świdnica	65	70	104	64
Oława	61	71	47	59
Siechnice	55	53	64	92
Głogów	55	71	84	74
Oleśnica	53	67	69	54
Nysa	52	56	78	68
Brzeg	51	45	65	34
Kąty Wrocławskie	49	49	94	73
Częstochowa	40	35	75	69
Bolesławiec	37	62	81	66
Strzelin	35	52	58	36
Kłodzko	35	52	67	43
Kobierzyce	34	55	80	93
Miękinia	31	25	53	58
Jelcz-Laskowice	31	46	66	39
Kędzierzyn	31	31	41	57
Czernica	26	22	40	62
Dzierżoniów	25	59	52	42
Trzebnica	22	38	51	38
Zielona Góra	3	1	63	67
Cała Polska	4677	5396	6801	6206

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Dane dotyczące napływu imigrantów pozostają zgodne z danymi na temat ludności Wrocławia. Populacja Wrocławia skurczyła się między 2005 r. i 2010 r., a napływ imigrantów, który rósł od 2000 r. do 2006 r., w 2009 r. był już niższy.

Analiza migracji wewnętrznych pokazuje, że Wrocław jest zlewnią migracyjną dla Polski południowo-zachodniej: województw: dolnośląskiego, opolskiego, zielonogórskiego i południowo-zachodnich obszarów poznańskiego i łódzkiego [Śleszyński, Komornicki, 2008].

1.2. Migracje międzynarodowe

Według danych Urzędu do Spraw Cudzoziemców 31 grudnia 2010 r. w Polsce przebywało 97 080 osób posiadających ważne karty pobytu. Wśród nich 28,5 tys. stanowili obywatele Ukrainy, 12,5 tys. – Rosji, 9 tys. – Białorusi, 8,5 tys. – Wietnamu, 3,8 tys. – Armenii, 3 tys. – Chin, po 2,1 tys. Indii, Turcji i Stanów Zjednoczonych, 1,4 tys. – Korei Południowej oraz tysiąc – Kazachstanu [Starnawski, Pawlik, 2011, s. 23].

Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym za 2011 r. w województwie dolnośląskim przebywało czasowo 4,8 tys. stałych mieszkańców innych krajów, czyli ponad 9% wszystkich migrantów w Polsce, co dało województwu dolnośląskiemu drugi najwyższy odsetek cudzoziemców w Polsce, zaraz po województwie mazowieckim [Janiszewska, 2013]. Pod względem miejsca pochodzenia imigrantów, województwo dolnośląskie było jednym z najbardziej zróżnicowanych w Polsce. Mieszkały tutaj największe w Polsce skupiska osób urodzonych na Ukrainie, we Francji, w Rosji, na Białorusi i w Niemczech [Janiszewska, 2013].

Z punktu widzenia globalności, bardziej od samej liczby obcokrajowców mieszkających w regionie, ważna jest obecność zagranicznych profesjonalistów i kadry zarządzającej. W czasie Spisu Powszechnego za 2011 r. najczęściej podawanymi przyczynami przyjazdu do Polski przez obcokrajowców mieszkających w województwie dolnośląskim były praca (22%) i sprawy rodzinne (22%) [Janiszewska, 2013]. W 2009 r. w województwie dolnośląskim wydano cudzoziemcom 1674 pozwolenia na pracę, co stanowiło 6% wszystkich pozwoleń na pracę w Polsce i sytuowało region na czwartej pozycji w kraju [Starnawski, Pawlik, 2011]. W 2010 r. wydano natomiast cudzoziemcom 1719 zezwoleń na pracę u 398 pracodawców [Starnawski, Pawlik, 2011]. Zgodnie z danymi z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego 35% zezwoleń na pracę wydanych w 2010 r. otrzymali Ukraińcy. Drugą najliczniejszą grupę stanowili obywatele Korei Południowej (17%) oraz innych krajów azjatyckich: Nepalu (7%), Chin (6,5%), Japonii (6%) i Indii (5%). Zezwolenia uzyskali również obywatele Białorusi, Stanów Zjednoczonych, Turcji, Wietnamu, Bośni i Hercegowiny, Mołdowy, Bangladeszu i Rosji [Starnawski, Pawlik, 2011]. Analiza zajmowanych przez imigrantów stanowisk pokazuje, że największy odsetek wśród imigranckich pracowników stanowiła kadra kierownicza (26%) oraz robotnicy wykwalifikowani (23%), a pracownicy zatrudniani przy pracach prostych stanowili niespełna 10%. Ponad połowę (58%) kadry kierowniczej stanowili Koreańczycy zatrudnieni w podwrocławskich zakładach koncernu LG. Robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani byli natomiast sprowadzani na Dolny Śląsk głównie z Ukrainy (odpowiednio 29% i 63%) [Starnawski, Pawlik, 2011]. Można zatem stwierdzić, że w województwie dolnośląskim zapotrzebowanie na robotników niewykwalifikowanych jest głównie zaspakajane poprzez populację lokalną i migracje wewnętrzne, a migracje zewnętrzne zaspakajają istotne dla budowania pozycji globalnej miasta, zapotrzebowanie na wysokiej klasy specjalistów i kadre zarządzającą.

W samym mieście Wrocławiu liczba czasowo i stale przebywających cudzoziemców w ciągu ostatnich lat niemal pięciokrotnie wzrosła. W 2002 r. było to 601 cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy lub stały, a w 2012 r. już 2898. Wśród krajów pochodzenia imigrantów najliczniej reprezentowane są: Ukraina, Niemcy, Włochy, Korea Południowa, Białoruś i Rosja. W ostatnich latach notowany jest też zwiększony napływ obcokrajowców z krajów Europy Południowej, przede wszystkim Włoch i Hiszpanii [Starnawski, Pawlik, 2011].

1.3. Migracje a globalność Wrocławia

We współczesnej gospodarce kluczowymi czynnikami rozwoju są informacja i innowacja, a współczesne metropolie skupiają działalność o charakterze innowacyjnym, co zacieśnia ich więzi z innymi metropoliami i rozluźnia z regionalnym otoczeniem [Gorzalak, Smętkowski, 2005, s. 5-22]. Więzy z innymi metropoliami zapewnią przepływ wiedzy i informacji między metropoliami. O ile zatem dla gospodarki przemysłowej istotne były migracje masowe, które dostarczały pracowników fizycznych, obecnie w gospodarce informacyjnej wzrosło zapotrzebowanie na profesjonalistów i specjalistów. Wysoko wykwalifikowani profesjonaliści są jedynym rodzajem pracowników, którzy się w tej gospodarce naprawdę liczą [Sassen, 2000], a miasta podejmują wiele działań, by takich profesjonalistów zachęcić do przyjazdu.

Władze Wrocławia powołały różne instytucje, których zadaniem jest przyciąganie do Wrocławia zagranicznych inwestorów. W 2005 r. została utworzona z inicjatywy Prezydenta Wrocławia i przedstawicieli gmin otaczających metropolię Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej SA, która ma na celu m.in. pozyskiwanie inwestycji zagranicznych (Centrum Wspierania Biznesu) [www1]. Miasto utrzymuje również uruchomiony 4 kwietnia 2013 r. Infolink, który pomaga obcokrajowcom mieszkającym we Wrocławiu w rozwiązywaniu trudności formalnoprawnych, załatwianiu spraw urzędowych i pokonywaniu bariery językowej [www2]. Miasto zainicjowało również powstanie klubu International Friends of Wrocław, który ma za zadanie integrować zagranicznych pracowników i członków ich rodzin [www3], a wiele podobnych nieformalnych grup działa na Facebooku. Wszystkie te inicjatywy można uznać za początek tworzenia się we Wrocławiu charakteryzującej globalne miasta kultury korporacyjnej. Poza dominującą kulturą narodową i kulturą korporacyjną, w miastach globalnych, głównie na skutek migracji, występuje wiele innych kultur i tożsamości [Sassen, 2000]. We Wrocławiu, jak zostało to zaprezentowane powyżej, imi-

granci są wciąż jeszcze bardzo nieliczni, więc trudno mówić o wielokulturowym społeczeństwie. Trudno również, co wykazują w swojej książce Dolińska i Makaro [2013], znaleźć wielokulturowość. Liczba imigrantów jednak systematycznie rośnie, a władze miasta podejmują działania sprzyjające temu. Nie tylko zachęcają zagranicznych inwestorów do inwestowania w regionie, ale także promują Wrocław jako miejsce spotkań i miasto wielokulturowe z dzielnicą czterech świątyń. Wydaje się, że budowanie wizerunku Wrocławia jako miasta wielokulturowego i z bogatą ofertą kulturalną ma szanse powodzenia. We Wrocławiu działa społeczność żydowska i żydowska szkoła. Istnieje pięć szkół międzynarodowych z ofertą dla dzieci pracowników zagranicznych. Istnieją też kluby przy konsulatach francuskim i niemieckim, działają anglojęzyczne przedszkola oraz kluby malucha. Wrocławianie, nawet wbrew faktom, są już przekonani, że Wrocław to miasto otwarte wobec cudzoziemców i wielokulturowe [Dolińska, Makaro, 2013], a obcokrajowcy mogą usłyszeć o mieście jako o Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Sława miasta, w którym dużo się dzieje, może pomóc w zachęceniu do przyjazdu pożądanym dla rozwoju gospodarczego profesjonalistów, którzy, jak zauważa Florida, chcą przede wszystkim mieszkać w miejscach z bogatą ofertą kulturalną i rozrywkową [Florida, 2005]. Wydaje się, że specjalizacja Wrocławia jako miasta z bogatą ofertą kulturową może być jego drogą do poprawy pozycji na skali globalności.

Podsumowanie

Wrocław jest miastem, które dąży do poprawy swojej pozycji na globalnym rynku. Jednym ze wskaźników globalności miasta jest imigracja, a w szczególności napływ zagranicznych profesjonalistów i kadry zarządzającej. Analiza imigracji wewnętrznej pokazuje, że wpływy Wrocławia rozciągają się w zasadzie tylko na południowo-zachodnią Polskę. W przypadku migracji międzynarodowych Wrocław jest jednak jednym z najbardziej atrakcyjnych polskich miast. Wydają się decydować o tym położenie Wrocławia w obrębie specjalnych stref ekonomicznych, które są atrakcyjną lokalizacją dla zagranicznych firm, ale także charakter samego miasta, które dba o wizerunek miasta wielokulturowego, o bogatej i zróżnicowanej ofercie kulturalnej, a także przyjaznego cudzoziemcom. Choć ani wielokulturowość, ani przyjazność nie są potwierdzone przez badaczy zajmujących się tą problematyką [Dolińska, Makaro, 2013], jednak funkcjonują w świadomości Wrocławian. Może być to podstawa, na której Wrocław zbuduje swoją przyszłą pozycję i stanie się metropolią znaną z uwagi na otwartość i różnorodność, co według Floridy [2005] mogłoby się stać jego znaczącą przewagą konkurencyjną.

Wartościowym kierunkiem przyszłych badań w tym kontekście byłaby analiza działań władz Wrocławia, zmierzających do budowania różnorodności kulturowej, ze szczególnym naciskiem na jej rezultaty. Interesujące wydaje się również zbadanie odbioru Wrocławia przez obcokrajowców, a w szczególności pracujących w mieście profesjonalistów i kadry zarządzającej przedsiębiorstw ulokowanych w regionie. Dotychczasowe badania koncentrowały się głównie na stosunkach między społeczeństwem polskim i obcokrajowcami oraz zjawiskach dyskryminacji. Warto byłoby zbadać teraz wizerunek miasta w oczach cudzoziemców i przeanalizować jego mocne i słabe strony.

Literatura

- Çağlar A. (2007), *Rescaling Cities, Cultural Diversity and Transnationalism: Migrants of Mardin and Essen*, „Ethnic and Racial Studies”, No. 30(6), s. 1070-1095.
- Dolińska K., Makaro J. (2013), *O wielokulturowości monokulturowego Wrocławia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Florida R. (2005), *Cities and the Creative Class*, Routledge, New York, London.
- Gorzelał G., Smętkowski M. (2005), *Rozwój metropolii w gospodarce informacyjnej: znaczenie układu globalnego i regionalnego*, „Studia Regionalne i Lokalne”, No. 2, s. 5-22.
- [GUS, 2014] Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Demograficzny 2014*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Janiszewska J. (2013), *Welcome to: Tworzymy miasto przyjazne cudzoziemcom i cudzoziemkom*, Fundacja im. Stefana Batorego, Wrocław.
- Krätke S. (2000), *Czy Berlin zmierza ku metropolii globalnej*, „Studia Regionalne i Lokalne”, nr 1(1), s. 55-72.
- Sassen S. (2000), *The Global City: Strategic Site/New Frontier*, „American Studies”, 41(2/3), s. 79-95.
- Schiller N., Çağlar A. (2009), *Towards a Comparative Theory of Locality in Migration Studies: Migrant Incorporation and City Scale*, „Journal of Ethnic and Migration Studies”, No. 35(2), s. 177-202.
- Starnawski M., Pawlik K. (2011), *Masz problem? Przemoc motywowana nienawiścią we Wrocławiu*, Nomada, Wrocław.
- Śleszyński P., Komornicki, T. (2008), *Metropolie a konkurencyjność regionów*, IGiPZ PAN, Warszawa, http://www.igipz.pan.pl/tl_files/igipz/ZGMiL/osoby/sleszynski/011_Sleszynski_METROPOLIE.pdf [dostęp: 9.07.2015].
- Węclawowicz G. (2007), *Geografia społeczna miast: uwarunkowania społeczno-przestrzenne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

- [www1] Witryna internetowa Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej SA: <http://www.araw.pl/artykuly/7628/Informacje-ogolne> [dostęp: 9.07.2015].
- [www2] Witryna internetowa Infolink: infolink.wroclaw.pl [dostęp: 30.04.2014].
- [www3] Witryna internetowa International Friends of Wrocław: <http://www.ifw.org.pl/>.
- [www4] Witryna internetowa Invest in Wrocław: <http://www.invest-in-wroclaw.pl/kluczowe-dane/dane-ekonomiczne/> [dostęp: 9.07.2015].
- [www5] Witryna Internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego: <http://www.umwd.dolnyslask.pl/gospodarka/inwestycje-zagraniczne/specjalnorefekonomiczne/> [dostęp: 9.07.2015].

INTERNAL AND INTERNATIONAL IMMIGRATION AND GLOBALITY OF WROCLAW

Summary: The purpose of this paper is to present internal and international migration to Wrocław and the meaning of this migration for the globality of the city. The globality is understood as ability of the city to operate on the global market and to benefit from the access to global range of companies, customers and workers. Globality of the city is facilitated by the wide selection of factors. Migration is treated from one side as a result of globality but from the other as helping to increase globality.

This text presents the part of the data collected during the research on Wrocław immigrants. Wrocław is 4th biggest city in Poland and one of the cities of Wałbrzych Special Economic Zone „Invest – Park” (WSSE) established by Rada Ministrów on 15th April 1997. Zone was supposed to bring to Lower Silesia – region with high unemployment – companies who will form work places for local population. WSSE and dynamic management of the authorities made Wrocław the magnet for immigrants. Currently over 170 companies from over 20 countries (among them USA, Japan, Germany, Sweden, France, Spain, Switzerland, South Korea) are located in Wałbrzych Special Economic Zone. Their management usually choose Wrocław as a place of life. The companies located in Wrocław attract also the internal immigrants. This paper presents the GUS data about internal migration and the Foreign Office data on international migration in order to discuss the impact of immigration on increasing the global links of the city and its position in global networks of power.

Keywords: immigration, globalisation, global cities.